

การพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ความพึงพอใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยกลวิธีสืบสอบร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิคSTADกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านอินทร์แปลง

5

DEVELOP CRITICAL THINKING SATISFACTION AND LEARNER'S LEARNING ACHIEVEMENT BY USING INQUIRY STRATEGIES WITH STAD OF THAI LANGUAGE OF MUTAYOM SUKSA 2 STUDENTS AT BANINPANG SCHOOL

เพลินนภา แสงสุวรรณ*
รศ.ดร.หาญชัย อัมภามผล**
ดร.สมเกียรติ พลเจ็ดดี***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) หาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีสืบสอบร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 2) เปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน 3) ศึกษาความพึงพอใจ 4) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ความพึงพอใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่างกัน (สูง ปานกลาง และต่ำ) เมื่อได้รับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยกลวิธีสืบสอบร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านอินทร์แปลง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 31 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยกลวิธีสืบสอบร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 3) แบบวัดความพึงพอใจ 4) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index : E.I.) สถิติทดสอบค่าที (t - test for Dependent Samples) การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณทางเดียว (One - way MANOVA) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA)

ผลการเรียนรู้พบว่า แผนการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยกลวิธีสืบสอบร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD 2) มีประสิทธิผลเท่ากับ 0.77 แสดงว่า ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 77

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

การจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีสืบสอบร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD มีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.77 ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความพึงพอใจต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยหลังเรียนด้วยกลวิธีสืบสอบร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับมาก นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกัน หลังเรียนด้วยกลวิธีสืบสอบร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD มีความสามารถทางการคิดอย่างมีวิจารณญาณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนความพึงพอใจต่อการเรียนไม่แตกต่างกัน

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองตากวย

ABSTRACT

The purposes of this study were to 1) find out the Effectiveness Index by using Inquiry strategies with STAD of learning Thai language, 2) compare the critical thinking and learning learner's learning achievement before and after learning, 3) Study Satisfaction, 4) compare the critical thinking, Satisfaction and learning learner's learning achievement of those students whose learning abilities were high, moderate and low taught Thai language by using inquiry strategies with STAD of Mutayom Suksa 2 students at ban in pang school. The target group consisted of 31 MutayomSuksa 2 students in the second semester of academic year 2012. The tools used in this study were composed of : 1) 15 lesson plans Thai language based on Inquiry strategies with STAD, 2) a test of critical thinking test in the Subject of Thai language, 3) a test of satisfaction towards Thai language, 4) an achievement test in the Subject of Thai language. The data were statistically analyzed using mean and standard deviation. Effectiveness (E.I.), t- test (Dependent Samples), Multiple One-Way Analysis of Variance (One-Way MANOVA) and One-Way Analysis of Variance (One-Way ANOVA)

ภูมิหลัง

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 โดยกำหนดจุดมุ่งหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมาย และกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีขีดความสามารถในการแข่งขันเวทีโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 1) พร้อมกันนี้ได้ปรับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ท้องถิ่นและสถานศึกษาได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 1)

การจัดการศึกษาระดับต่าง ๆ จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนให้มีคุณสมบัติอันพึงประสงค์เหล่านี้ ดังปรากฏในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 41) กำหนดคุณภาพนักเรียนไว้ประการหนึ่งว่า เมื่อนักเรียนจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ต้องมีความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา วิเคราะห์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล ความสามารถในการดำเนินชีวิตความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ยังมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมาตรฐานการเรียนรู้ในด้านความสามารถในการคิดเป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่องค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 6) เกณฑ์การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ เขียน ตามเกณฑ์สถานศึกษากำหนดให้นักเรียนทุกคนถูกพัฒนาและถูกประเมินให้ผ่านการศึกษาวิเคราะห์ในทุกช่วงชั้นตลอดจบการศึกษาภาคบังคับในช่วงชั้นที่ 3 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2549, หน้า 1)

วิธีการจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาไทย ที่ผู้สอนสามารถนำมาใช้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการคิดนี้มีหลากหลายวิธี ที่สามารถพัฒนาความสามารถในการคิดได้โดยการสอดแทรกในทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน บุคคลที่มีความสามารถในการคิดต้องเป็นผู้ฟัง ผู้พูด ผู้อ่าน และผู้เขียนที่ดี นอกจากนี้บุคคลที่มีความสามารถในการคิดจะมีความสามารถในการรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า นำความรู้และประสบการณ์มาเป็นพื้นฐานในการคิดได้ทั้งสิ้นดังปรากฏในหนังสือคู่มือการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 189) กล่าวไว้ว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนภาษาต้องจัดการเรียนการสอนให้

นักเรียนเป็นผู้รับข้อมูลข่าวสาร และมีความสามารถในการคิด สามารถนำข้อมูลข่าวสารที่ได้จากการฟัง และการอ่านมาสู่ การฝึกฝน เพื่อให้ให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดขั้นสูงการเรียนวิชาภาษาไทยผู้เรียนจะต้องใช้ความคิดในการไตร่ตรอง ข้อมูล จากการฟัง พูด อ่าน หรือเขียนทั้งสิ้น การคิดที่สำคัญจำเป็นอย่างยิ่งในการฝึกฝนให้เกิดในนักเรียนทุกคน คือ การคิด อย่างมีวิจารณญาณ เพราะเป็นการคิดที่นำไปสู่การค้นหาคำความจริง ค้นหาทางเลือกใหม่ ที่ดีและถูกต้องกว่าที่เป็นอยู่ ช่วย เตือนสติไม่หลงเชื่ออะไรง่าย ๆ ส่งเสริมให้ผู้คิดเป็นคนมีความยุติธรรมประเมินและตัดสินใจต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความรับผิดชอบต่อนตนเองและผู้อื่น ดังที่ ลิปแมน (Lipman, 1988, pp. p.vi, อ้างถึงใน กิรติ ชาตาคเม็ก, 2546, หน้า 2) กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาจึงไม่ใช่เพียงแต่พัฒนานักเรียนให้รู้เกี่ยวกับวิธีคิดหรือสิ่งที่ตนคิดเท่านั้น แต่ควรให้เด็กคิดอย่างมี วิจารณญาณ เพื่อจะได้เป็นคนที่มีเหตุผลและมีการตัดสินใจที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ คิวินิน (Quinn, 1990, p. 42) ที่ กล่าวไว้ว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นความคิดพื้นฐานของความมีเหตุผล ใช้ตรวจสอบเรื่องราวเพื่อใช้ประเมินสถานการณ์ ประกอบการตัดสินใจ การคิดอย่างมีวิจารณญาณช่วยเปลี่ยนการกระทำของมนุษย์ที่มีความมั่งงายให้กลายเป็นผู้ที่ มี พฤติกรรมและการกระทำที่เฉลียวฉลาดเพราะการคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นกระบวนการคิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบ เกี่ยวกับข้อมูลหรือสถานการณ์ที่ปรากฏโดยใช้ความรู้ ความคิด ประสบการณ์ของตนเองในการสำรวจหลักฐานอย่าง รอบคอบ เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปที่สมเหตุสมผล (เพ็ญพิศุทธิ์ เนคมานูร์กี, 2537, หน้า 8, อ้างถึงใน สุกัญญา วุฒิรัตน์, 2547, หน้า 1) การให้ความสำคัญเกี่ยวกับการคิดมีปรากฏในหลักสูตรแห่งชาติของสทราชอาณาจักร จอร์นสัน (Johnson, 2001) กำหนดให้ครูสอนทักษะการคิดให้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในช่วง 3 ปีแรก และได้บรรจุแนวทางในการสอนการคิดแก่ครู ไว้ในหนังสือคู่มือครูฉบับปรับปรุง เพราะนักเรียนที่ได้รับการสอนทักษะการคิดอย่างมีเหตุผลชัดเจนและมีคุณภาพ จะช่วย ส่งเสริมให้มาตรฐานการศึกษาดีขึ้น

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับการอ่านในโรงเรียนบ้านอินทร์แปลง อำเภอวารินภวาส จังหวัด สกลนครปัญหาที่พบมากที่สุด จากการสังเกตและประเมินผล คือ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ สาเหตุมาจากครูสอนแบบ บรรยาย ใช้วิธีท่องจำ ซึ่งเป็นวิธีแบบเก่า นักเรียนไม่มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ขาดการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ไม่มีความมั่นใจ ไม่กล้าตัดสินใจ เพราะไม่ได้รับการส่งเสริมให้การแสดงออกในการวิพากษ์วิจารณ์จากสิ่งที่ได้อ่านได้เห็น ได้ฟังอย่างถูกต้อง จากการรับข้อมูลข่าวสาร ไม่สามารถคิดสร้างสรรค์และคิดนอกกรอบจึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาไทยต่ำ (ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนบ้านอินทร์แปลง, 2554, หน้า บทนำ) ดังจะเห็นได้จากผลการประเมินคุณภาพ สถานศึกษา พบว่ามาตรฐานด้านผู้เรียนมาตรฐานที่ 4 คือ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ สรุปความคิดเป็นระบบ และมีการคิดแบบองค์รวม มีระดับคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้(สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สมศ. 2551, หน้า 30-31) โดยเฉพาะรายงานผลการทดสอบทางระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3ปีการศึกษา 2551 เฉลี่ยร้อยละ 42.00 อยู่ในระดับคุณภาพปรับปรุง ซึ่งหากปล่อยไว้ โดยไม่รีบหาทางปรับปรุงแก้ไขอย่างเร่งด่วนและจริงจัง จะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงตามมาและมีแนวโน้มจะ รุนแรงเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีความสำคัญเพราะช่วยให้รับสารได้ถูกต้อง ผู้อ่านสามารถแยกแยะส่วน ต่าง ๆ และมองเห็นความสัมพันธ์ของทุกส่วนที่มาประกอบกัน ฝึกให้ผู้รับสารมีกระบวนการคิดที่ลึกซึ้งและสร้างสรรค์ รู้จักใช้ วิจารณญาณไตร่ตรอง ไม่เป็นคนหลงเชื่อง่ายหรือตกเป็นเหยื่อของคำโฆษณาที่เกินจริง มีทักษะในการแยกแยะและหาแนว ทางแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้เป็นผู้ที่มีความรอบคอบและมีเหตุผลยิ่งขึ้น ช่วยให้มีความรู้ที่กว้างขวาง และเป็นแนวทาง ให้รู้จักแสวงหาความรู้เพิ่มเติมได้ (รจนา ซาดิโส, 2554, หน้า 35) เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ผู้สอนสามารถใช้วิธีการสอนแบบสืบสอบเป็นการสอนที่มีระบบการจัดการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนจะทำหน้าที่สร้าง สถานการณ์ที่น่าสนใจและท้าทาย เพื่อทำให้เกิดแรงกระตุ้นต่อผู้เรียน ผู้เรียนเห็นความสำคัญของปัญหาและเกิดการเรียนรู้ ด้วยการสืบสอบจากข้อมูลที่มีอยู่ เพื่อให้ได้พบคำตอบ เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการสังเกต อธิบาย พยากรณ์ และนำไปใช้ เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างหลากหลาย

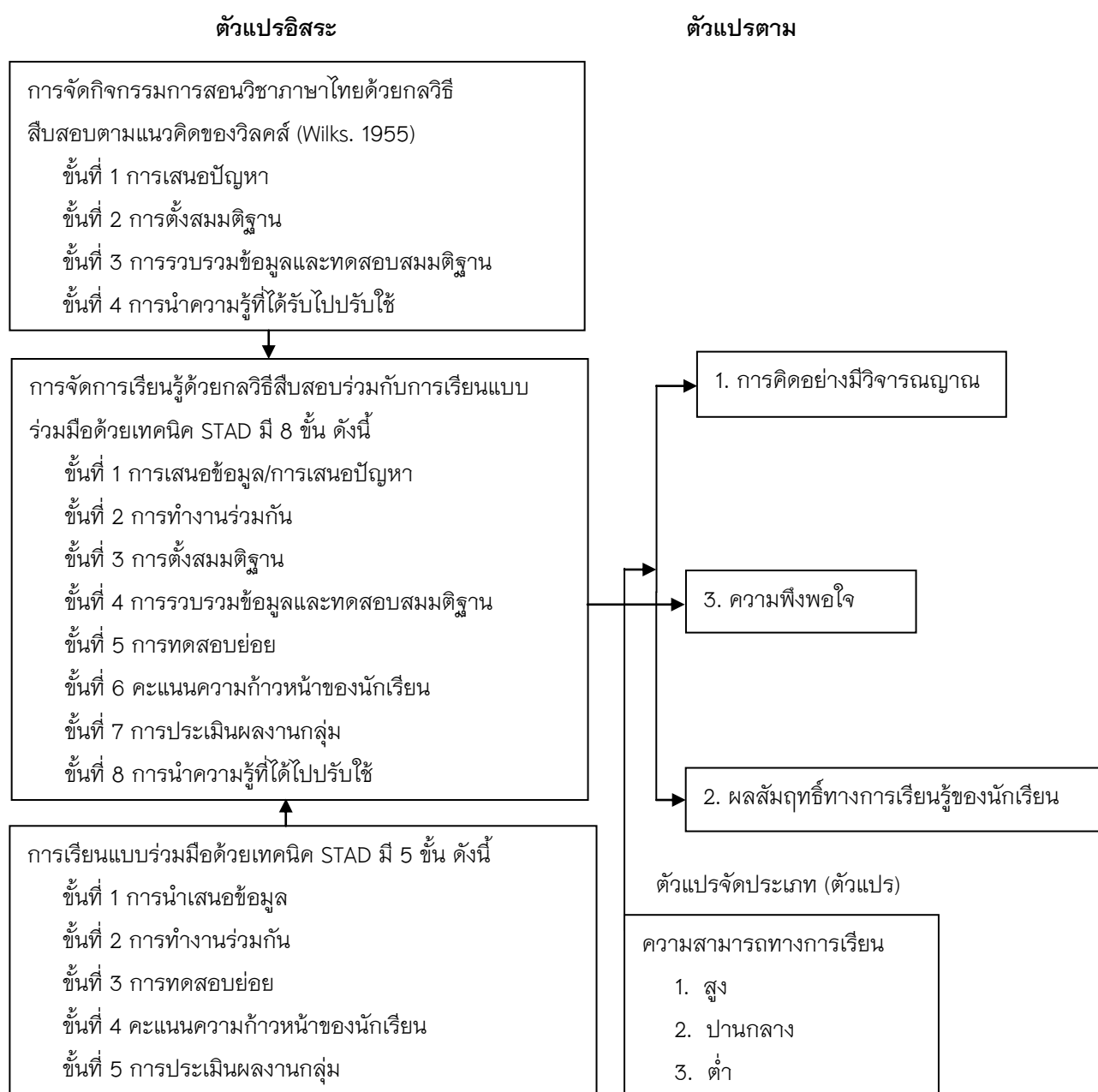
(พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์, 2554, หน้า 56) และการสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้อีกรูปแบบหนึ่ง ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางโดยให้นักเรียนลงมือปฏิบัติงานเป็นกลุ่มย่อย ๆ เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการเรียนรู้ของนักเรียน แต่ละคนสนับสนุนให้มีการช่วยเหลือกันจนบรรลุตามเป้าหมายตลอดจนส่งเสริมให้ทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ หรือทีมตามระบอบประชาธิปไตย การเรียนแบบร่วมมือแบบแรกที่ได้รับการพัฒนาขึ้นที่เรียกว่า Student Teams Achievement Divisions : STAD เป็นรูปแบบการเรียนที่วัดความสามารถของผู้เรียนโดยการทำแบบทดสอบย่อยแล้วนำคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบย่อยไปเปรียบเทียบกับคะแนนพื้นฐานของนักเรียนแต่ละคนซึ่งไม่เท่ากัน ได้มาโดยนำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาเป็นเกณฑ์ แล้วคิดคะแนนความก้าวหน้าของนักเรียนแต่ละคน นำคะแนนความก้าวหน้าของสมาชิกกลุ่มเดียวกันมารวมกัน ถ้าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด กลุ่มก็จะได้รับการยกย่องหรือได้รับรางวัลตามที่ตกลงไว้ (Slavin, 1995, p. 328, อ้างถึงใน แคทลียา ใจมูล, 2549, หน้า 2) จากแนวคิดข้างต้นผู้วิจัยจึงนำกลวิธีสืบสอบร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD มาใช้จัดการเรียนรู้ เพราะตระหนักว่ากระบวนการเรียนรู้ที่มีใช้เกิดจากการถ่ายทอดความรู้จากครูเพียงฝ่ายเดียว แต่การเรียนรู้เป็นการร่วมมือกันทำกิจกรรมระหว่างครูและนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นครชัย ชาญอุไร (2547, หน้า 100) ที่พบว่าการเรียนแบบร่วมมือรูปแบบ STAD ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า การสอนแบบปกติและกลวิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวนเป็นการสอนที่มีระบบการจัดการเรียนรู้โดยครูผู้สอนจะทำหน้าที่สร้างสถานการณ์ที่น่าสนใจและท้าทายเพื่อทำให้เกิดแรงกระตุ้นต่อผู้เรียนผู้เรียนเห็นความสำคัญของปัญหาและเกิดการเรียนรู้ด้วยการสืบสวนสอบสวนจากข้อมูลที่มีอยู่เพื่อให้ได้พบคำตอบเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการสังเกตอธิบายพยากรณ์และนำไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาด้วยตนเองและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างหลากหลาย (พิริยพงศ์ เดชะศิริยืนยง, 2552, หน้า 11)

จากความสำคัญและความเป็นมาของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจจะพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณความพึงพอใจต่อวิชาภาษาไทยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยกลวิธีสืบสอบร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือแบบ STAD ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านอินทร์แปลง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาส่งเสริมสนับสนุนและปรับปรุงแก้ไขให้ครูได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนให้มากขึ้นและเพื่อให้การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยได้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อหาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยกลวิธีสืบสอบร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ความพึงพอใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยกลวิธีสืบสอบร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลังเรียนด้วยกลวิธีสืบสอบร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD
4. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนด้วยกลวิธีสืบสอบร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
5. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณความพึงพอใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความสามารถทางการเรียนต่างกัน (สูง ปานกลาง ต่ำ) เมื่อได้รับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยกลวิธีสืบสอบร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาตำบลกุดเรือคำ สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 3 ห้องเรียน นักเรียนรวมทั้งสิ้น 64 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านอินทร์แปลง สังกัดสำนักงานการศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำนวน 31 คนได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive selection) ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ผู้วิจัยทำการสอนในปัจจุบัน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยกลวิธีสืบสอบร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิคSTADของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้รับการประเมินภาพเบื้องต้นจากผู้เชี่ยวชาญ มีคะแนนเฉลี่ย 4.82อยู่ในเกณฑ์มากที่สุด

2.2 แบบวัดความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

2.2.1 แบบวัดความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (ปรนัย) มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.36–0.79 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง 0.36–0.80 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92

2.2.2 แบบวัดความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (อัตนัย) มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.29–0.46 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง 0.24–0.45 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91

2.3 แบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีสืบสอบร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD จำนวน 25 ข้อความ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 1.81–5.66 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87

2.4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.31–0.75 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง 0.25–0.92 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82

3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ใช้เวลาดำเนินการทดลองทั้งหมด 30 ชั่วโมง โดยใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่ามัธยฐาน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ หาประสิทธิภาพดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยกลวิธีสืบสอบร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STADโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหาค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์โดยใช้สูตร $K_{R_{20}}$ ของKuder–Richardsonและความเชื่อมั่นของแบบวัดความพึงพอใจ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient)

3.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ทดสอบค่าที (t-test) ทดสอบความแปรปรวนพหุคูณทางเดียว (One – way MANOVA) และทดสอบความแปรปรวนทางเดียว(One – way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

1. การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยกลวิธีสืบสอบร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STADของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่าความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.74 แสดงว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น คิดเป็น ร้อยละ 74 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.77แสดงว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 77

2. ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความพึงพอใจต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนด้วยกลวิธีสืบสอบ ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับมาก

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกัน หลังเรียนด้วยกลวิธีสืบสอบ ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ที่มีต่อความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณความพึงพอใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่ามีความสามารถทางการคิดอย่างมีวิจารณญาณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่านักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนสูงจะมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางการคิดอย่างมีวิจารณญาณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนปานกลาง และต่ำ ตามลำดับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจหลังเรียนไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมและการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยกลวิธีสืบสอบ ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD เมื่อนำไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แล้วทำให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีความพึงพอใจต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยอยู่ในระดับมาก ดังนั้นครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาควรนำผลการวิจัยไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีบริบทของโรงเรียนใกล้เคียงกัน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

1.2 สำหรับครูผู้สอนที่จะนำแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีสืบสอบ ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไปใช้ ควรวางแผนและเตรียมตัวให้พร้อมก่อนทำการสอน เช่น การศึกษาทำความเข้าใจนักเรียน การจัดเตรียมสภาพแวดล้อม วัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียนรู้ให้หลากหลาย นวัตกรรม และมีความเหมาะสมกับนักเรียนและสภาพของโรงเรียน การฝึกใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิดและควรเสริมแรง เพื่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการระหว่างกลวิธีสืบสอบ ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD มีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.3 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยกลวิธีสืบสอบ ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ครูควรจัดสภาพแวดล้อมในการจัดกิจกรรมโดยจงใจให้เกิดการเรียนรู้ และสร้างสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออก มีกระบวนการคิด ฟังคิด ฟังทำด้วยตนเองและพยายามปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ

1.4 ในการสร้างสถานการณ์ปัญหาในกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลวิธีสืบสอบ ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ครูควรสร้างสถานการณ์ที่ใกล้ตัวของนักเรียนที่นักเรียนคุ้นเคยและพบเห็นในชีวิตประจำวันของตัวนักเรียนเอง จะทำให้นักเรียนเกิดความอยากเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

1.5 ในการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีสืบสอบ ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD เป็นกระบวนการเรียนที่นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น เข้าใจบทเรียน ประกอบกับนักเรียนได้รับการฝึกคิดวิเคราะห์ และค้นคว้าคำตอบด้วยตนเอง จึงทำให้นักเรียนมีทักษะการเรียนรู้ และเกิดความเข้าใจ จึงเป็นแรงเสริมให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการสอน นักเรียนที่ได้รับการเรียนแบบสืบสอบหาความรู้มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่านักเรียนนักเรียนที่ได้รับ

การสอนแบบปกติ ซึ่งนักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกทักษะการคิด ประกอบกับการใช้คำถามของครูที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิด จนทำให้นักเรียนกล้าคิด กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ มีความรับผิดชอบ มีความมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ รวมถึงนักเรียนสามารถนำหลักการ กฎเกณฑ์ที่พบด้วยตนเองไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีสืบสอบร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD กับนักเรียนชั้นอื่น ๆ เพื่อจะได้ข้อสรุปที่ครอบคลุมและชัดเจนยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยโดยใช้กิจกรรมรู้การเรียนรู้ด้วยกลวิธีสืบสอบร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ในกลุ่มสาระอื่น ๆ ว่าจะได้ผลประการใด เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.3 ควรศึกษาในตัวแปรตามอื่น ๆ เช่น ความสามารถในการคิดแก้ปัญหา คิดสังเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ ความคงทนในการเรียนรู้ และเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3, สำนักงาน. รายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อ

การประกันคุณภาพผู้เรียน (Ios) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. สกลนคร: โรงพิมพ์สกลนครการพิมพ์, 2554.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. แนวทางการวัดและประเมินผลในชั้นเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษา

ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2545.

แคทลียาใจมูล. ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD ในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์เรื่องอัตราส่วนและร้อยละ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยสวนยาววิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 2. วิทยานิพนธ์

ค.ม. เชียงราย :มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2549.

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. การจัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554.

พิริยพงศ์ เดชะศิริยืนยง. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบสืบสวน

สอบสวนโดยใช้เกมคณิตศาสตร์ เรื่อง การให้เหตุผล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ, 2552.

รจนา ซาดีโสภ. การพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณวิชาภาษาไทยและความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 3 โดยใช้วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น,

2554.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ.

2555 – 2559. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2555.